

prima instanță: I. Maxim

nr. 3ra-1364/16

instanța de apel: M. Ciugureanu, Gr. Dașchevici, A. Bostan

ÎNCHEIERE

28 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Ion Druță

Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Andrei Rusnak împotriva Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Eugeniu Piterschi și Alexandru Ganaciuc cu privire la restabilirea dreptului la acces la informație, constatarea ilegalității acțiunilor funcționarilor publici și repararea prejudiciului moral

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și menținută hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 02 noiembrie 2015, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 07 martie 2014, Andrei Rusnak a depus cerere de chemare împotriva Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM cu privire la restabilirea dreptului la acces la informație și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că la data de 29 noiembrie 2013, a adresat Ministerului Afacerilor Interne al RM, petiția nr. 781 a/p, menționând un șir de încălcări ale normelor legale și a dreptului său constituțional la informație de către angajații Ministerului Afacerilor Interne al RM și totodată înaintând un șir de cerințe.

Susține că răspunsul nr. 34/1-apR-2887/13 din 03 ianuarie 2014, semnat de către Alexandru Ganaciuc, șef al Direcției management operațional al Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM, a fost expediat la 09 ianuarie 2014 cu încălcarea termenului de examinare a petiției, precum și faptul că funcționarul public nu a examinat petiția în esență și nu a satisfăcut cerințele expuse. Prin urmare, susține că a fost lezat nemotivat dreptul privind accesul la informație.

Relevă că în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (2), art. 7 alin. (2) din Legea nr. 190-XIII din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare, a adresat Ministerului Afacerilor Interne al RM cererea prealabilă nr. 57 a/p din 06 februarie 2014 prin care și-a exprimat dezacordul său cu privire la examinarea necorespunzătoare și parțială a petiției și totodată a înaintat un șir de cerințe.

Susține că prin răspunsul nr. 34/14-apR303/14 din 17 februarie 2014, semnat de către Eugeniu Piterschi, șef al Direcției inspectare efectiv a Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM, au fost ignorate nemotivat toate cerințele și i s-a comunicat că nu au fost constatate abateri de ordin disciplinar sau contravențional de către angajații Direcției management operațional al Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM.

Consideră că prin acțiunile ilegale, abuzive ale funcționarilor publici Alexandru Ganaciuc și Eugeniu Piterschi, i s-a încălcat dreptul la examinarea petiției, iar prin nesoluționarea cerințelor cererii prealabile i s-a încălcat dreptul la soluționarea prejudiciară a litigiului.

Menționează că prin inacțiunea angajaților Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM și prin desconsiderarea normelor de drept i s-au provocat suferințe morale.

Își întemeiază pretențiile în baza prevederilor art. 34, 53 din Constituția RM, art. 4 alin. (3), 11 lit. d)- f), 16 din Legea nr. 190-XIII din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare, art. 11 alin. (1) pct.1)- 2), 21 alin. (1), alin. (3) lit. c)- e), lit. i), 23 alin. (2), 24 din Legea nr. 982-XIV din 11 mai 2000 cu privire la accesul la informație, art.16 alin. (1), 20 alin. (1)-(2), 25 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, art. 192 alin. (2) CPC.

Solicită restabilirea dreptului la acces la informație conform pct. 8 din petiție și pct. 7 din cererea prealabilă, determinarea cauzelor și condițiilor care au favorizat săvârșirea acțiunilor nelegitime ale funcționarilor publici vizați, sesizarea conducerii Ministerului Afacerilor Interne al RM spre examinarea lor imediată, constatarea în procesul de judecată a faptelor de încălcare a legalității și a drepturilor omului, emiterea odată cu hotărârea, o încheiere interlocutorie prin care aceste fapte să fie aduse la cunoștința conducerii Ministerului Afacerilor Interne al RM și a persoanelor cu funcție de răspundere responsabile, obligarea funcționarului public Alexandru Ganaciuc și funcționarului public Eugeniu Piterschi să achite despăgubiri în mod solidar cu Inspectoratul General al Poliției al MAI al RM, încasarea de la pârât a prejudiciului moral în sumă de 5000 lei.

La 16 mai 2014 prin încheierea protocolară a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, au fost atrași în proces în calitate de copârâți funcționarii publici Alexandru Ganaciuc și Eugeniu Piterschi.

La 08 aprilie 2015 Andrei Rusnak a depus cerere de concretizare a pretențiilor împotriva Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM, Alexandru Ganaciuc și Eugeniu Piterschi, prin care a solicitat admiterea acțiunii, restabilirea dreptului la acces la informație, conform pct. 6 din petiție și pct. 6 din cererea prealabilă, determinarea cauzelor și condițiilor care au favorizat săvârșirea acțiunilor nelegitime de către funcționarii publici vizați și constatând în procesul de judecată fapte de încălcare a legislației și a drepturilor omului, ca instanța de judecată să emită, odată cu hotărârea, o încheiere interlocutorie prin care aceste

fapte se aduc la cunoștința conducerii Ministerului Afacerilor Interne al RM și Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM, obligarea funcționarilor publici Alexandru Ganaciuc și Eugeniu Piferschi să plătească despăgubiri în mod solidar cu Inspectoratul General al Poliției al MAI al RM, încasarea de la pârât prejudiciul moral în sumă de 5000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 02 noiembrie 2015, acțiunea a fost admisă parțial, a fost recunoscut lui Andrei Rusnak ca fiind încălcat dreptul la acces la informație, prin nesoluționarea cerinței privind acordarea posibilității de a face cunoștință cu materialele examinării petiției sale nr. 781 a/p din 29 noiembrie 2013, obligarea Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM să garanteze lui Andrei Rusnak liberul acces la materialele examinării petiției nr. 781 a/p din 29 noiembrie 2013, în rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2016, a fost respins apelul declarat de către Inspectoratul General al Poliției al MAI al RM și menținută hotărârea primei instanțe.

La 22 iulie 2016, Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe în partea admiterii acțiunii, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea lui Andrei Rusnak să fie respinsă integral ca nefondată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, pe care le consideră neîntemeiate.

Menționează că de către instanțele ierarhic inferioare au fost încălcate și aplicate greșit normele de drept procedural și material, care s-au manifestat prin aplicarea unei legi care nu trebuia să fie aplicată, neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată, interpretarea eronată a legii și aplicarea în mod eronat a analogiei legii.

Susține că nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, fiind interpretate eronat normele de drept material, astfel nu s-au luat în considerare argumentele și probele prezentate și invocate de către recurent.

Relevă că concluzia primei instanțe cu referire la termenul de depunere a cererii de chemare în judecată este eronată.

Afirmă că argumentul primei instanțe precum că sarcina probațiunii îi revine pârâtului este în contradicție cu prevederile art. 24 alin. (3) din Legea nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 privind contenciosul administrativ, deoarece la examinarea în contencios administrativ a cererii în anulare, sarcina probațiunii este pusă în sarcina pârâtului, iar în materie de despăgubire, sarcina probațiunii revine ambelor părți.

Reiterează că contestarea răspunsului Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM din 03 ianuarie 2014 a fost în termen, însă în partea motivată a hotărârii, prima instanță nu a prezentat motive de drept și de fapt.

Invocă că cerințele lui Andrei Rusnak privind recunoașterea acțiunilor recurentului ca ilegale, nu constituie obiect al acțiunii în procedura de contencios administrativ.

Evidențiază faptul că prima instanță nu a stabilit obiectul dedus judecării, or Andrei Rusnak nu contestă un act administrativ, contract administrativ sau

nesoluționarea în termen legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege emise de către recurent, prin care i-ar fi fost vătămat vreun drept recunoscut de lege.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 02 iunie 2016, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 143), și care a fost recepționat de către recurent la 07 iunie 2016 (f.d. 152).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2016, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea

de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Nicolae Craiu